

BESTUURSVERSLAG 2023

Landschap dat ons beweegt

JAARVERSLAG 2023

Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel

Colofon

Juridische structuur

Statutaire naam:	Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel
Vestigingsplaats:	Dalfsen
Rechtsvorm:	Stichting
Adres:	Landgoed De Horte, Poppenallee 39, 7722 KW Dalfsen
Kvk-nummer:	08171847

Versie, datum en vaststelling

Versie:	Definitief
Datum:	6 mei 2024
Vaststelling door bestuur:	1 juli 2024
Goedkeuring door RvT:	4 juli 2024

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2023

1. Missie, visie en activiteiten	4
2. Doel en realisatie	6
3. Bestuur en Raad van Toezicht.....	8
4. Financiële resultaten.....	11
5. Jaaroverzicht 2023.....	14
6. Toekomstplannen 2023 en verder	19
7. Risico's	21
8. Jaarrekening 2023.....	23
• Balans per 31 december 2023	
• Staat van baten en lasten over 2023	
• Kastroomoverzicht over 2023	
• Toelichting behorend tot de jaarrekening 2023	
• Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	
• Grondslagen voor de resultaatbepaling	
• Toelichting op de balans	
• Niet in de balans opgenomen verplichtingen	
• Toelichting op de staat van baten en lasten	
9. Ondertekening bestuur.....	39
 Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant	41
Bijlage 1: Liquiditeitsprognoses per fonds	44

1. Missie, visie en activiteiten

Missie

Van een mooi landschap kan iedereen gratis genieten. Niemand hoeft te betalen voor een wandeling of een fietstocht door mooie landschappen. We genieten van de landschapsstructuren, we recreëren in het landschap, het landschap kent door zijn afwisseling in elementen een grote biodiversiteit en heeft een grote cultuurhistorische waarde die we willen behouden. Dit alles maakt dat een landschap een collectief goed is, waar vraag en aanbod niet via een markt gereguleerd kunnen worden. Het landschap blijft echter niet kosteloos in stand. Actief beheer van landschap is namelijk nodig om kwaliteit te behouden. De uitdaging is om de baten en lasten van het landschap eerlijk te verdelen. De Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel (SGBDO) heeft dan ook als missie om de waarde(n) van het landschap in stand te houden en te versterken. Want niet alleen de eigenaren van de landschapselementen moeten de lasten dragen, maar iedereen die baat heeft bij het mooie Overijsselse landschap.

Visie en doelstellingen

De stichting heeft als visie om tot een duurzaam, structureel en hoogwaardig beheer van het landschap, de natuur en het water in de provincie Overijssel te komen. Doelstellingen (en voorbeelden van Groene en Blauwe Diensten) die daarbij horen zijn:

- het aanleggen van nieuwe landschapselementen;
- het herstellen van bestaande landschapselementen en daarmee landschapsstructuren;
- het duurzaam beheren van bestaande landschapselementen.

Activiteiten

Om de visie en de doelstellingen van de stichting te realiseren, heeft de stichting voor zichzelf een aantal activiteiten gesteld. Enkele hiervan zijn inmiddels al grotendeels uitgevoerd, waaronder:

- het (doen) opzetten, operationeel krijgen en in standhouden van een systeem van zogenoemde "Groene en Blauwe Diensten" in de provincie Overijssel;
- het enthousiasmeren en aanjagen van gebiedspartijen, om te zorgen dat gemeenten, particulieren grondeigenaren en grondgebruikers en anderen deel gaan nemen aan het systeem van "Groene en Blauwe Diensten";

- het opzetten van een backoffice voor het (doen) verzorgen van de administratie en het beheren van contracten;

Andere activiteiten zijn een doorlopend proces, waaronder:

- het faciliteren van gebiedsinitiatieven, door het deelnemen in overleggen en het begeleiden van plan- en ontwikkelingsprocessen;
- het werven van fondsen;
- het betrokken maken en houden van grondeigenaren en gebiedspartijen bij het landschap;
- het verzamelen en aanbieden van kennis over landschap en landschapsonderhoud.

Backoffice ingevuld door Landschap Overijssel

Alle medewerkers die werkzaamheden voor de SGBDO verrichten worden ingehuurd. Ze zijn contractueel verbonden aan Landschap Overijssel en werken dan ook volgens de gedragscodes en richtlijnen die daar gehanteerd worden. Alle medewerkers zijn hierdoor ook gebonden aan de AVG wetgeving.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Binnen de SGBDO staat maatschappelijk verantwoord ondernemen voorop. De betrokkenheid van onze deelnemers, agrariërs en buitenlui, bij het beheer van het landschap is de kern van ons bestaan.

Mede door de langjarige contracten gaan we voor een duurzaam landschapsonderhoud; deze contracten zijn prima in te passen in de bedrijfsvoering van bijvoorbeeld een agrarisch bedrijf.

2. Doel en realisatie

Als grondeigenaren hun landschapselementen onderhouden, die onderdeel zijn van het grotere ensemble dat het landschap vormt, dan leveren zij in feite een dienst aan de samenleving: iedereen kan dan immers gratis genieten van het landschap met zijn kenmerkende elementen. In Overijssel heeft de provincie vanaf 2008 daarom het systeem van Groene en Blauwe Diensten ontwikkeld. De grondeigenaren krijgen een vergoeding voor aanleg, herstel en duurzaam onderhoud van landschapselementen op basis van een contract van 20 tot 30 jaar. Er worden contracten met de eigenaren gesloten vanuit lokale landschapsfondsen, die hun vermogen langjarig hebben vastgelegd om te verzekeren dat gedurende de gehele contractperiode de kosten kunnen worden vergoed.

In 2023 had SGBDO dertien landschapsfondsen voor achttien gemeenten onder haar hoede. Daarnaast is er samen met Rijkswaterstaat en Landschap Overijssel een regeling opgezet in verband met de reconstructie van de N35 waarbij 5 eigenaren een beheercontract hebben afgesloten met SGBDO. Het totaal aantal contracten dat in deze landschapsfondsen en de regeling op 31 december 2023 was afgesloten, bedroeg 1857, waarvan 1831 in de beheerfase en 26 in de aanleg- en herstelfase. In 2023 zijn 16 contracten ontbonden.

	Aanleg- en herstelfase	Beheerfase	Totaal
Landschapsfonds Dalfsen	1	94	95
Landschapsfonds Haaksbergen	1	35	36
Landschapsfonds Hardenberg	3	229	232
Landschapsfonds Hellendoorn	0	16	16
Landschapsfonds Hof van Twente	1	153	154
Landschapsfonds Noordoost Twente			
- onderdeel Dinkelland	0	164	164
- onderdeel Losser	2	25	27
- onderdeel Oldenzaal	0	51	51
- onderdeel Tubbergen	2	356	358
Landschapsfonds Netwerkstad			
- onderdeel Almelo	1	53	54
- onderdeel Borne	0	50	50
- onderdeel Hengelo		52	52
Landschapsfonds Ommen	1	10	11
Landschapsfonds Rijssen-Holten	1	65	66
Landschapsfonds Staphorst	9	146	155
Landschapsfonds Steenwijkerland	0	143	143
Landschapsfonds Twenterand	1	36	37
Landschapsfonds Wierden	3	148	151
Regeling N35		5	5
Totaal	26	1831	1857

De landschapsfondsen staan op naam van SGBDO en zijn ondergebracht bij de lokale Rabobanken in Overijssel. SGBDO heeft voor elk van haar landschapsfondsen samenwerkingsovereenkomsten met gemeenten. In de samenwerkingsovereenkomsten zijn de kaders, werkwijze en financiering vastgelegd. Daarnaast heeft SGBDO nauwe banden met de andere drie Groene en Blauwe Dienstenstichtingen in Overijssel:

- Stichting Kostbaar Salland (Deventer, Raalte en Olst-Wijhe);
- Stichting Particuliere Landschapsdiensten IJsseldelta (SPLIJ+) (Kampen, Zwolle en Zwartewaterland);
- Landschapsfonds Enschede.

Zo trekken we gezamenlijk op in het stimuleren en initiëren van langjarig landschapsbeheer in de provincie. Tevens voeren wij in opdracht van de stichtingen (een gedeelte van) hun administratie, kwaliteitscontrole en kennisoverdracht uit.

Behaalde resultaten eind 2023

Het totaal aantal Groene en Blauwe Diensten-contracten bij SGBDO bedraagt eind 2023 1857 stuks. SGBDO heeft nu langjarig onder contract staan:

- 69 kilometer bomenrijen;
- 73 kilometer elzensingels;
- 383 ha geriefhoutbosjes;
- 65,5 kilometer heggen en hagen;
- 37 ha hoogstamfruitboomgaarden;
- 1052 kilometer houtwallen;
- 3700 knotbomen;
- 38 kilometer lanen;
- 509 poelen;
- 7 eendenkooien;
- 559 kilometer rasters;
- 1608 solitaire bomen;
- 93 kilometer toegankelijkheid;
- 7 ha zoombeheer;

Daarnaast staan ook nog vele andere elementen – van knoteiken tot essenstoven, van rietlanden tot grafheuvels en van dassenrasters tot bloemrijke akkerranden – onder contract.

3. Bestuur en Raad van Toezicht

De stichting kent als organen een bestuur en een Raad van Toezicht. Het bestuur heeft tot taak het besturen van de stichting.

Het bestuur was in 2023 als volgt samengesteld:

- Dhr. M. Knol (voorzitter) namens de Stichting Landschap Overijssel (eigenaar KnolConsult).
- Dhr. J.D. Alssema (lid) namens de Agrarische Collectieven (bestuurder).
- Dhr. Eibert Jongsma van Landschap Overijssel is door het bestuur aangewezen als adviseur. Per 1 juni 2023 is Eibert Jongsma afgetreden als adviseur
- Dhr. Michael Sijbom van Landschap Overijssel is door het bestuur per 1 juni 2023 aangewezen als tijdelijk adviseur.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om toezicht te houden op de financiën en de activiteiten van de stichting. Daarnaast wordt de raad gevraagd om advies te geven op zowel het gebied van de financiën van de stichting als op het gebied van de beleidsmatige ontwikkelingen. SGBDO streeft er naar om kennis en affiniteit van de natuur-, landbouw- en de landgoederensector in Overijssel vertegenwoordigd te hebben in de Raad van Toezicht. De leden worden op persoonlijke titel benoemd.

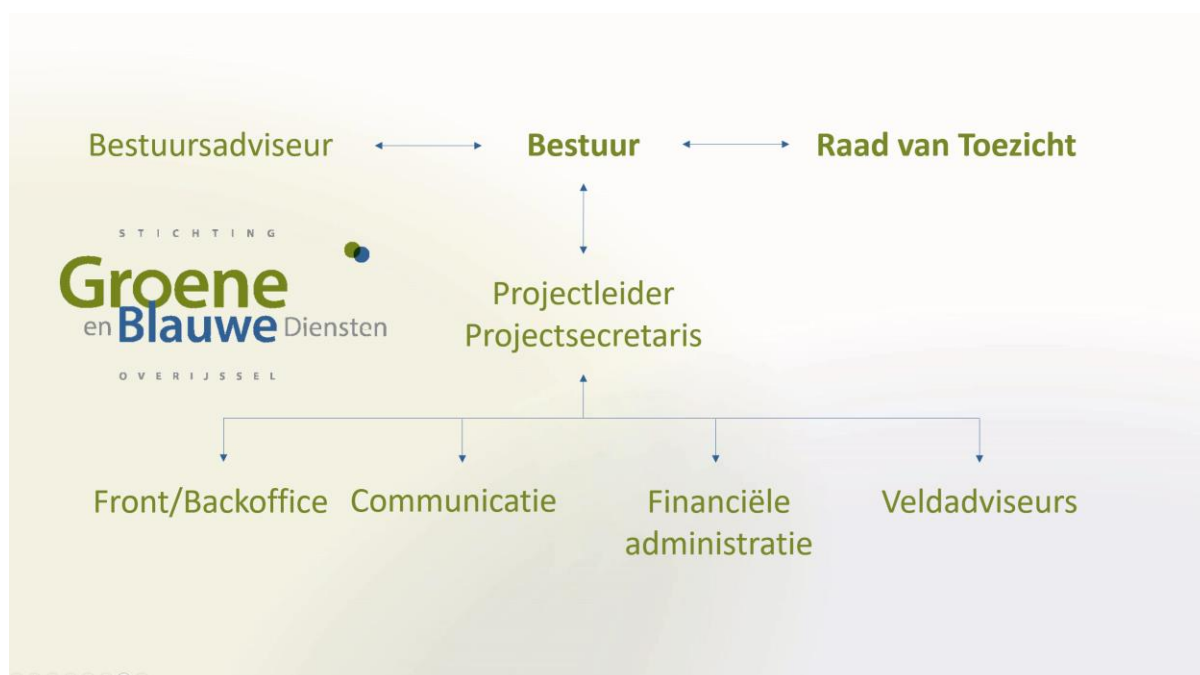
De raad bestond in 2023 uit de volgende commissarissen:

- Dhr. J.B.V. Kuks (lid), (agrarisch ondernemer).
- Mevr. R. Broeze (lid), (bestuurder).
- Mevr. J. Snepvangers (lid), (directeur Stichting IJssellandschap).

SGBDO heeft zelf geen personeel in dienst, maar huurt personeel in. In 2023 werden de basistaken uitgevoerd door medewerkers van Landschap Overijssel en zelfstandige veldadviseurs.

In 2023 heeft het bestuur acht keer een vergadering gehouden. Daarnaast zijn er vier vergaderingen geweest tussen Raad van Toezicht, bestuur, en de projectleider van SGBDO.

Bestuurs- en Raad van Toezichtleden kunnen een bescheiden vacatievergoeding en een gangbare reis- en onkostenvergoeding declareren voor het werk dat zij uitvoeren voor de stichting. In 2023 is daar (gedeeltelijk) gebruik van gemaakt en een totaalbedrag van € 8.557,00 uitgekeerd.

Bestuursleden en commissarissen van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar. Na een periodiek aftreden is een bestuurslid of commissaris steeds herbenoembaar.

Rooster van aan- en aftreden van bestuur en Raad van Toezicht

	<i>Functie</i>	<i>Benoemd</i>	<i>Herbenoembaar</i>
Bestuur			
M. Knol	Voorzitter	2016	2024
J.D. Alssema	Lid	2016	2024
Raad van Toezicht			
R. Broeze	Lid	2020	2024
J.B.V. Kuks	Lid	2014	2026
J.T. Starkenburg*	Lid	2010	nov 2022 afgetreden
J. Snepvangers	Lid	2022	2026

* in afwijking van de 4 jarige termijnen is hier een termijn van 2 jaar toe gestaan

Nevenfuncties bestuursleden

Dhr. M. Knol (voorzitter)

Nevenfuncties

- Voorzitter Gezondheidscentrum De Fenix tot februari 2023
- Lid Adviesraad Caransscoop
- Voorzitter Stichting Oldenhof

Dhr. J.D. Alssema (lid)

Nevenfuncties

- Voorzitter ANV Horst en Maten te Staphorst/Rouveen
- Bestuurslid/secretaris Collectief Noord West Overijssel
- Bestuurslid BoerenNatuur
- Penningmeester BoerenNatuur tot november 2023
- Voorzitter Uitvoeringscommissie Inrichting Landelijk gebied Staphorst

Nevenfuncties Raad van Toezicht leden

Mevr. J. Snepvangers

Nevenfuncties

- Algemeen directeur Stichting IJssellandschap
- Voorzitter plaatselijk belang Hoonhorst e.o. okt 2021 - heden
- Lid mediaraad RTV Oost sept. 2015 - heden

Dhr. J. Kuks,

Nevenfuncties

- geen

Mevr. R. Broeze

Nevenfuncties

- Voorzitter St. Historische Kring Wederden 2014 tot 1 juli 2023
- Voorzitter St. Vier de Vrijheid Wierden Enter 2019 tot heden
- Voorzitter Folkloristische dansgroepen deel van Twente 2019 tot heden
- Vicevoorzitter PCOB Wierden-Enter (ouderenbond) 2020 tot heden
- Bestuurslid Stichting Sont (dialekt) 2013 tot heden
- Raad van Commissarissen St. Fundatie Tubbergen penningmeester/secretaris 2012 tot heden
- Voorzitter St. Historische elementen Gemeente Wierden, februari 2023 tot heden
- Deelnemer bestuur adviescommissie Wierdense Veld 2022 tot heden
- Deelnemer klankbordgroep Wierdense Veld 2022 tot heden

4. Financiële resultaten

Staat van baten en lasten over 2023 (samenvatting)

		Werkelijk 2023		Begroot 2023*		Werkelijk 2022	
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten:							
Baten van Particulieren	H		-		-		-
Baten als tegenprestatie levering diensten	I		28.631		19.750		19.975
Baten van overheden	J		<u>133.000</u>		<u>-</u>		<u>4.275</u>
Som van de baten			161.631		19.750		24.250
Lasten:							
Besteed aan doelstellingen	K						
Aanleg, beheer en herstel		<u>1.689.169</u>		<u>1.788.184</u>		<u>1.649.602</u>	
Totaal besteed aan doelstelling			1.689.169		1.788.184		1.649.602
Beheer en administratie	L						
- Kosten beheer en administratie			<u>418.671</u>		<u>440.172</u>		<u>510.644</u>
Som van de lasten			2.107.840		2.228.356		2.160.246
Financiële baten	M		<u>852.462</u>		<u>752.723</u>		<u>806.575</u>
Saldo van baten en lasten			-1.093.747		-1.455.883		-1.329.421

* Het bestuur heeft in haar vergadering de lasten besteed aan de doelstelling afgeleid aan de liquiditeitsprognoses. Voor beheer en administratie heeft het bestuur in overleg met Landschap Overijssel een begroting vastgesteld. Financiële baten zijn begroot op basis van voorgaande jaren.

Informatie over financieel beleid en financiële resultaten

Jaarlijkse baten en lasten

Financiële baten hebben we grotendeels uit het vermogen van de stichting ontvangen en een deel van overheden en voor de levering van diensten. Rentebaten waren € 847.240. Om de baten en lasten in evenwicht te brengen, werd in 2023 een bedrag van € 1.093.747 uit de landschapsfondsen gehaald. Daarnaast hebben we werk voor derden uitgevoerd (€ 28.631) en bijdragen van gemeenten aan een aantal gemeentelijke fondsen ontvangen (€133.000). De aanleg-, herstel en beheerwerkzaamheden waren in 2023 € 1.689.169 (tegenover €1.649.602 in 2022). Het verschil wordt veroorzaakt doordat in 2023 meer contracten een periodieke vergoeding ontvingen.

Bijzondere baten en lasten en fondsenwervingsmethode(n)

In 2023 hebben er geen bijzondere baten en lasten plaatsgevonden.

Verhouding tussen de lasten ‘besteed aan doelstelling’, ‘wervingskosten’ en ‘kosten beheer’

SGBDO heeft € 418.169,- aan contractvorming en -beheer uitgegeven. De organisatie komt daarmee in 2023 op een verhouding van 80,1% ‘besteed aan de doelstelling’ en 19,9% ‘kosten contractvorming en -beheer’, ook wel organisatiekosten genoemd. In de samenwerkingsovereenkomsten met gemeenten is vastgelegd dat de organisatiekosten, over de gehele looptijd van het fonds, maximaal 15% van het totaal ingelegde budget mogen zijn. Omgekeerd mag het gemiddelde percentage dat aan de doelstelling wordt besteed niet minder zijn dan 85%. Uitzondering daarop is dat de gemeente in de nog vrij besteedbare ruimte daarvan af kan wijken. Een voorbeeld daarvan zijn de extra werkzaamheden die SGBDO tussen 2019 en 2022 voor gemeenten uitvoert om de landschapskwaliteit van de elementen in de bestaande contracten te verbeteren. Deze extra investeringen worden in de liquiditeitsprognoses per Landschapsfonds verantwoord.

De verhouding tussen de uitvoeringskosten (85%) en de organisatiekosten (15%) ligt in de beginjaren fors hoger doordat bij het afsluiten van de contracten hogere kosten zijn dan bij het beheer van de contracten. De SGBDO stuurt erop dat na 21-30 jaar de organisatiekosten niet boven de 15% uit zullen komen.

Financiële toestand per balansdatum

Het totale fondsvermogen van de landschapsfondsen van SGBDO bedroeg op 31 december 2023 €30.467.358. Dit bestaat uit een continuïteitsreserve (3%) en een bestemmingsfonds per Landschapsfonds (97%).

Toelichting continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is 3% van de totale reserves en fondsen en is een buffer om eventuele onverwachte ontwikkelingen in de toekomst te kunnen opvangen.

Liquiditeitsprognose en doelsparen

SGBDO heeft voor elk van de landschapsfondsen een liquiditeitsprognose. Hierin is berekend hoeveel rendement jaarlijks vrijkomt en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de jaarlijkse langlopende verplichtingen. De liquiditeitsprognose is gemaakt voor de looptijd van de contracten (21 en 30 jaar, variërend per Landschapsfonds). De middelen per Landschapsfonds zijn ondergebracht bij lokale Rabobanken. Ze zijn opgedeeld in doelspaarrekeningen met diverse looptijden (spaardeposito's). De verdeling is zodanig gekozen dat er bij een optimaal spaarrendement toch altijd voldoende vrijval van liquide middelen is om alle jaarlijkse verplichtingen (contractverplichtingen en beheerverplichtingen) te kunnen voldoen.

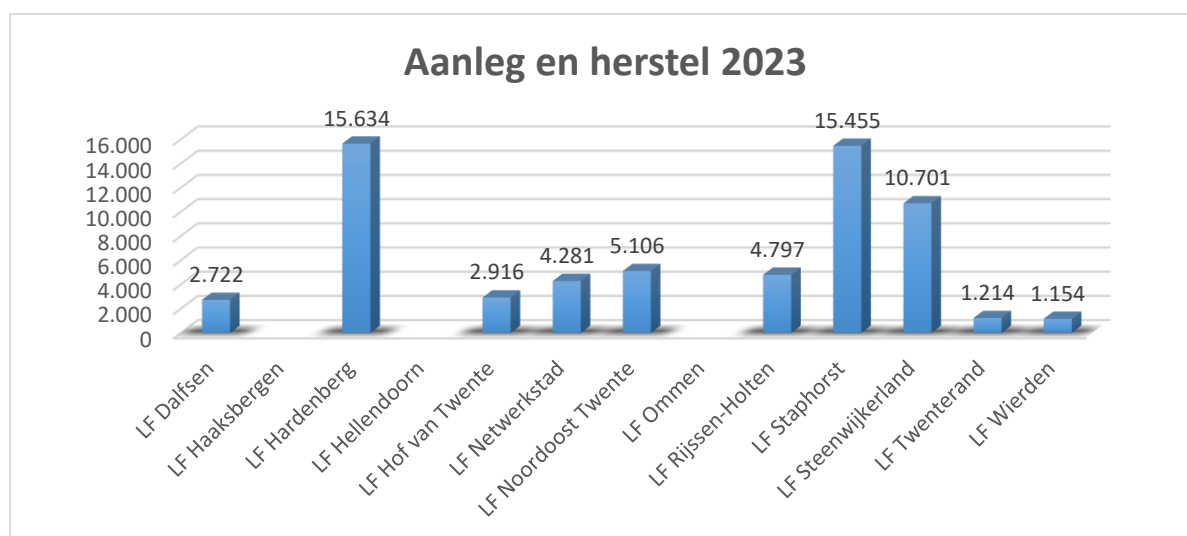
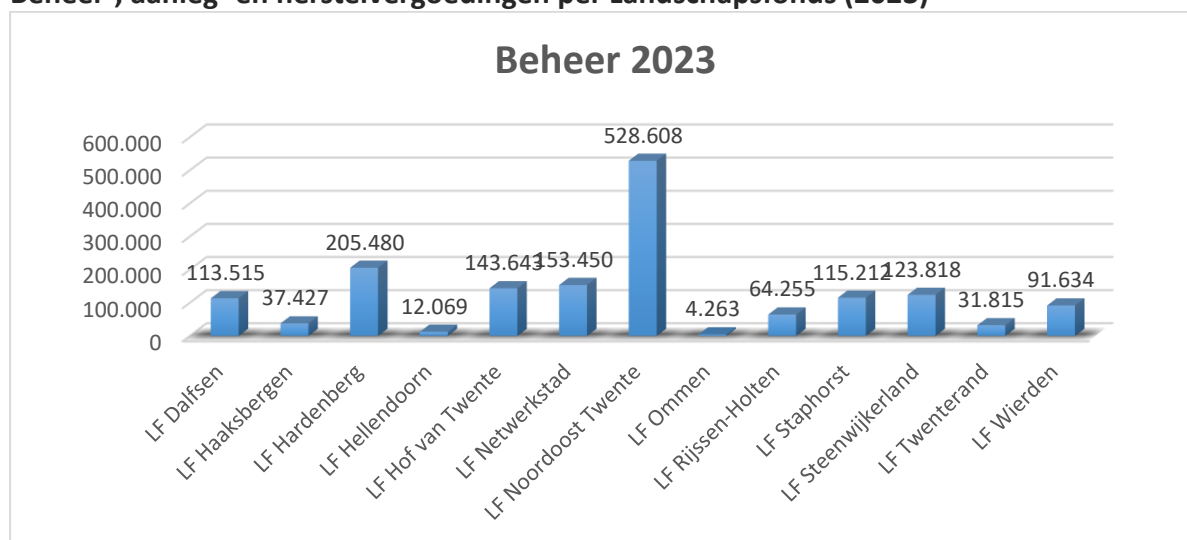
De liquiditeitsprognoses zijn het sturingsmechanisme van SGBDO. Op basis van deze prognoses wordt jaarlijks bepaald hoeveel ruimte er binnen elk landschapsfonds is om nieuwe verplichtingen aan te gaan. Eventuele nieuwe geldstromen worden toegevoegd aan de liquiditeitsprognose op

basis van de nieuwe afspraken die worden gemaakt met de lokale Rabobanken. Op die wijze wordt jaarlijks een financiële planning samengesteld. De basis voor deze planning zijn de fysiek getekende contracten met deelnemers en de daarvan afgeleide contractadministratie en de overeenkomsten in het kader van Doelsparen met de lokale Rabobanken. In de liquiditeitsprognose zijn ook de kosten voor de uitvoering van de taken van SGBDO meegenomen. In de liquiditeitsprognose wordt daarnaast berekend of SGBDO voldoende budget beschikbaar houdt voor het uitvoeren van haar taken. Daarbij is een buffer van 3% gehanteerd om eventuele onverwachte ontwikkelingen in de toekomst te kunnen opvangen.

Uitbetaling rente

Na 2040 wordt het fonds zoals het nu is, opgeheven. Dit betekent dat de opgebouwde rente na het aflopen van de contractperiodes alsnog aan SGBDO wordt uitgekeerd. Deze uitkering heeft de stichting in 2020 verwerkt in de liquiditeitsprognose, zodat al het beschikbare budget voldoende kan worden uitgekeerd aan beheer en bescherming van landschapselementen binnen de landschapsfondsen en bijbehorende (evt. nieuwe) contracten.

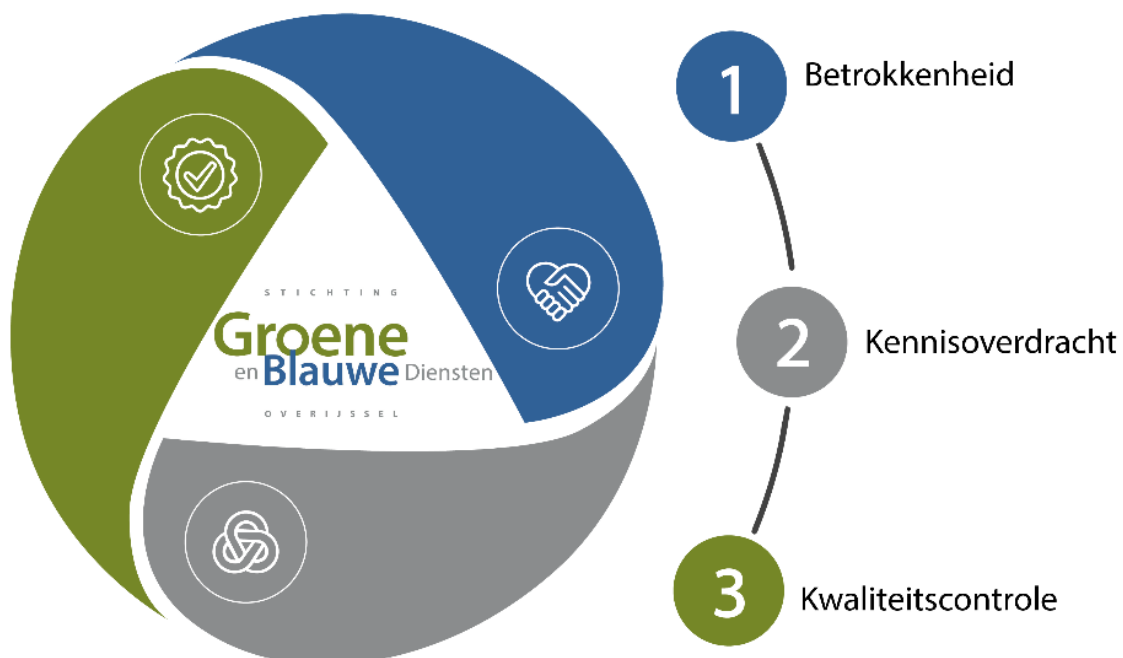
Beheer-, aanleg- en herstelvergoedingen per Landschapsfonds (2023)

5. Jaaroverzicht 2023

Vanuit onze visie contractbeheer werken we op verschillende manieren aan onze doelstelling. Belangrijk is hierbij de periode 2019 tot en met 2022 geweest waarbij er extra werkzaamheden zijn uitgevoerd op het gebied van betrokkenheid, kennisoverdracht en kwaliteitscontrole. In 2023 is dezelfde werkwijze gehanteerd maar door minder financiële middelen minder intensief ingezet.

1. Betrokkenheid

In 2023 is de betrokkenheid van de deelnemers behouden door het versturen van onze nieuwsbrieven. Meerdere keren per week is er telefonisch contact met deelnemers door onze backoffice en vanuit veldadviseurs. Ook hebben we onze website verder uitgebreid met extra informatie: verhalen van deelnemers, de dienstenbundel Overijssel, landschapsnieuws en het aanvullen van informatie in de Kennisbank.

2. Kennisoverdracht

In 2023 hebben we wederom over drie thema's praktijktrainingen kunnen geven waarbij de belangstelling weer groter was dan we konden bedienen. De cursussen over onderhoud van houtwallen is drie keer gegeven. De cursus over onderhoud van poelen, kolken en sloten en onderhoud fruitbomen zijn beide twee keer gegeven. De locaties van de cursussen zijn verspreid over de gehele provincie zodat alle deelnemers qua afstand een goede mogelijkheid hebben om deel te nemen. Naast de praktijktrainingen zijn veel deelnemers telefonisch van advies voorzien, bijvoorbeeld over vergunningen. Het was ook fijn dat de adviseurs weer op bezoek konden bij deelnemers bijvoorbeeld bij de overdracht van een contract naar een nieuwe eigenaar, of bij de start van de uitvoering van periodieke werkzaamheden.

3. Kwaliteitscontrole

In 2023 hebben we de controles uitgevoerd via ons controlebeleid waarbij we werken met een drietrap aan controles: 1. Controle in het veld met signaalfunctie (zachte controle), 2. Controle met veldadviseur (harde controle), 3. Zachte controle vanuit backoffice.

Bij de zachte controle is een achtste deel van de deelnemers bezocht. Met de uitkomsten van de zachte controle (179 contracten) zijn 25 'harde' veldbezoeken uitgevoerd, 39 deelnemers gebeld en/of per brief geïnformeerd over zaken die aandacht vragen.

Nieuwe contracten

Vanaf 2016 is er geen GBD-regeling vanuit de provincie meer actief. Dit betekent echter niet dat er geen mogelijkheden zijn om nieuwe contracten af te sluiten. In een aantal landschapsfondsen zijn nog vrij te besteden restbudgetten beschikbaar. In overleg met de gemeenten zijn in een aantal gemeenten deze budgetten in 2023 aangewend voor nieuwe contracten. In 2023 zijn in totaal 20 nieuwe contracten afgesloten en 82 contracten zijn gewijzigd, uitgebreid en/of overgenomen. 16 contracten zijn op verzoek van de contractant of SGBDO beëindigd.

In de gemeentegesprekken van 2019 is besloten dat contracten kunnen worden afgesloten tot de einddatum 31-12-2040.

	Nieuwe contracten	Ontbonden contracten
Landschapsfonds Dalfsen		
Landschapsfonds Haaksbergen	1	
Landschapsfonds Hardenberg	2	4
Landschapsfonds Hellendoorn		
Landschapsfonds Hof van Twente	1	1
Landschapsfonds Noordoost Twente		
- onderdeel Dinkelland	1	1
- onderdeel Losser	1	1
- onderdeel Oldenzaal		
- onderdeel Tubbergen		
Landschapsfonds Netwerkdijk		
- onderdeel Almelo	1	1
- onderdeel Borne		1
- onderdeel Hengelo		
Landschapsfonds Ommen	1	1
Landschapsfonds Rijssen-Holten		
Landschapsfonds Staphorst	8	
Landschapsfonds Steenwijkerland	2	5
Landschapsfonds Twenterand		1
Landschapsfonds Wierden	2	

Gemeentelijke gesprekken

SGBDO verantwoordt zich per jaar voor haar werkzaamheden bij de deelnemende gemeenten. In 2023 hebben twee keer gemeentegesprekken plaats gevonden op bestuurlijk niveau. De eerste keer als inhaalslag van 2022 toen er geen gesprekken zijn geweest. Hierbij is de toekomst van SGBDO, de lopende ontwikkelingen en de liquiditeiten per gemeente besproken. In het najaar zijn wederom gemeentegesprekken geweest en lag de nadruk op de voortgang van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) en de voorgenomen samenwerking van SGBDO met BoerenNatuur Overijssel (BNO) waarin de drie collectieven van Overijssel zijn vertegenwoordigd. Bij deze gemeentegesprekken waren bestuursleden van de betreffende collectieven aanwezig en hebben zich gepresenteerd aan alle gemeenten.

Tevens zijn in 2023 met diverse gemeenten op ambtelijk niveau gesprekken geweest. Hierin zijn onder andere de inzet van de nieuwe dienstenbundel besproken en voorbereidingen geweest op extra stortingen in het Landschapsfonds.

Nieuwe Dienstenbundel

In 2022 heeft de provincie Overijssel de Overijsselse Dienstenbundel in gebruik genomen. Deze is voor SGBDO bij de gemeenten Staphorst als eerste vastgesteld. Deze Overijsselse Dienstenbundel heeft een breder pakket met landschapselementen, waardoor er vaak meer mogelijkheden zijn voor een deelnemer.

Inmiddels hebben in 2023 ook de gemeenten Steenwijkerland, Hardenberg, Wierden, en Twenterand de Overijsselse Dienstenbundel vastgesteld. In Almelo, Borne en Hengelo wordt de nieuwe Dienstenbundel inmiddels ook toegepast. Ook zijn er gemeenten op dit moment bezig om de Overijsselse Dienstenbundel vast te laten stellen.

Samenwerking collega stichtingen.

In Overijssel zijn 4 landschapsfondsen, te weten: SGBDO met ongeveer 1900 contracten, Stichting Kostbaar Salland (SKS) met 250 contracten; Stichting Particuliere Landschapsdiensten IJsseldelta (SPLIJ+) met 100 contracten en Landschapsfonds Enschede met 80 contracten. We werken als fondsen veel samen omdat we dezelfde doelstellingen hebben en elkaar kunnen versterken en ondersteunen. SGBDO voert voor alle andere fondsen werkzaamheden uit op het gebied van contractbeheer, controles en praktijktrainingen. Er wordt getracht jaarlijks een afstemmingsoverleg te houden.

Begroting 2024

Baten			
Baten uit acties van derden	€	-	
Subsidies van overheden	€	-	
Overige baten			
Rentebaten	€	752.723	
		€ 752.723	
Ottrekking Landschapsfondsen*	€	1.395.199	
Samenwerking andere fondsen	€	42.000	
		€ 1.437.199	
Totaal			€ 2.189.922

Lasten			
<u>Besteed aan doelstellingen:</u>			
Beheervergoeding aan contractanten	€	1.586.625	
Aanleg- en herstelvergoedingen aan contractanten	€	150.000	
			€ 1.736.625
<u>Beheer en administratie:</u>			
A. Algemene organisatiekosten	€	61.027	
			€ 61.027
<u>Raamovereenkomst Landschap Overijssel:</u>			
B. Contractbeheer	€	270.470	
C. Contractvorming	€	79.800	
D. Inhuur door andere fondsen	€	42.000	
			€ 392.270
Totaal			€ 2.189.922

* Het resultaat begroot over 2024 ad. €-1.395.199 is als onttrekking landschapsfondsen opgenomen.

6. Toekomstplannen 2023 en verder

Begroting 2024

Landschapsbeleid vanuit de provincie Overijssel

Vanuit SGBDO zijn we vanaf 2019 betrokken bij de Pilots 'Langjarig Beheer', tijdelijke regeling 'Kwaliteitsimpuls Landschap' en de regeling 'Streekeigen Landschapsbeheer' uit de provinciale Natuurvisie. In 2020 is dit uitgerold in een regeling 'Landschapscoördinatie' met bijbehorende subsidieregeling 'Opstellen bidbook streekeigen landschapsbeheer Overijssel'. Voor de pilots Staphorst en Salland voert SGBDO het contractbeheer uit.

In 2021 hebben we de provincie ondersteund in het opstellen van een Dienstenbundel Overijssel. Daarnaast hebben we een aantal tools ontwikkeld waarmee de beheerbedragen langjarig uitgerekend kunnen worden voor bij de subsidieaanvragen.

Samenwerking BoerenNatuur Overijssel

In 2023 is door Wimjoost Licht in opdracht van de provincie Overijssel, BoerenNatuur Overijssel en SGBDO een verkenningsonderzoek uitgevoerd naar samenwerking tussen BNO en SGBDO en naar 1-loket voor de transitie landelijk gebied in het kader van alle ontwikkelingen waaronder het NPLG/PPLG. In vervolg hierop hebben de besturen van de drie collectieven onder de noemer BNO en SGBDO een concept samenwerkingsovereenkomst opgesteld met hierin een aantal stappen om de samenwerking vorm te geven. Deze overeenkomst is op 31-12-2023 nog niet ondertekend. Het streven is om dit in 2024 wel te doen en de samenwerking met ondersteuning van de provincie Overijssel verder uit te werken.

KGO-middelen vanuit de gemeenten

De Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) is een verplichting voor ruimtelijke kwaliteit. Het is een overeenkomst tussen ondernemers en gemeenten die worden gemaakt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De verplichting in ruimtelijke kwaliteit kan goed in de vorm van aanleg en herstel van landschapselementen zijn. Over het algemeen is de werkwijze dat als het budget bij de gemeente niet binnen twee jaar is besteed dan is er de mogelijkheid om het toe te voegen in het Landschapsfonds en van daaruit aan een impuls van ruimtelijke kwaliteit te werken.

Groenblauwe dooradering

In 2022 heeft de provincie een budget van 400.000,- vrijgemaakt voor aanleg en herstel van landschapselementen. Landschap Overijssel heeft de aanleg en het herstel gecoördineerd. Vanuit de SGBDO hebben we daar waar er nog ruimte in het Landschapsfonds was een beheercontract afgesloten op deze elementen. Op deze manier blijft de kwaliteit van de elementen geborgd. De provincie heeft toegezegd om de landschapselementen die zijn aangelegd en waar nog geen beheercontract voor is ook te voorzien van een beheervergoeding. Hiervoor wordt in 2024 een regeling opengesteld waar SGBDO een aanvraag voor kan indienen.

7. Risico's

Reputatieschade

Met de overgang van de contractvormingsperiode naar de contractbeheerperiode ontstaat een nieuw strategisch risico. Landschapselementen met een Groene en Blauwe Diensten-contract behoren er ten allen tijde goed beheerd bij te staan. Wanneer dat voor een groter aantal contracten niet het geval is, kan dat de stichting reputatieschade opleveren. Wanneer de controles worden afgeschaald is hier minder toezicht op. Het is dus belangrijk dat we de controles op peil houden.

Operationele risico's

In 2017 hebben we onze betaling autorisatie onder het vergrootglas gelegd, in 2018 de 15%-organisatiekosten doorberekend, in 2019 is er een controle op onze liquiditeitsbegroting gedaan en in 2020 is deze controle verder doorgevoerd in de liquiditeitsprognose.

In 2021 hebben we geen activiteiten hierin opgepakt dit door een te lage personele bezetting.

In 2022 zijn er 5 nieuwe collega's in deeltijd begonnen binnen de backoffice van de SGBDO. Dat is ruim, maar om de werkzaamheden beter te kunnen verdelen en ook de uitwisselbaarheid te vergroten wel nodig. We zijn dan ook blij dat we er een mooi team hebben staan en zijn daarmee ook voorbereid op eventuele nieuwe financiële impulsen.

In 2023 zijn er wisselingen geweest op personeelsinzet. Voor de functies bestuursadviseur en projectleider zijn in 2023 nieuwe collega's aangenomen. Daarnaast is de medewerker financiën langdurig afwezig geweest. Gevolg hiervan was dat ontwikkelingen vertraging opliepen. De kerntaak wat betreft contractbeheer bleef echter doorgaan en ondervond geen problemen door de personele wisselingen. Hiermee kan worden geconcludeerd dat het uitbreiden van het team backoffice werkt en plotseling uitval en wisselingen kan opvangen.

In 2023 is veel deelgenomen aan regionale processen en provinciale vraagstukken op het gebied van PPLG, GGA, Groen Blauwe Dooradering en de eerder vermelde samenwerking met BoerenNatuur Overijssel. Dit heeft wel effect op de organisatiekosten aangezien hier veel tijd in wordt gestoken.

In 2023 en 2024 is en wordt gewerkt aan de financiële structuur, het depositobeheer en de samenwerking met BNO.

Financiële risico's

Er is geen sprake van prijs- en kredietrisico. De contractverplichtingen zijn geïndexeerd voor toekomstige prijsontwikkelingen (inflatiecorrectie). Liquiditeits- en/of kasstroomrisico's zijn afgedekt door tijdige en regelmatige vrijval van financiële vaste activa (Doelsparen met termijndeposito's).

Wet- en regelgeving

We merken dat veel gemeenten de afgelopen decennia omgevingsvergunningen, waarin de kapvergunning is opgenomen, hebben aangepast. Contracten die voor 2012 zijn afgesloten bevatten geen extra opmerking over de voorwaarden van kap. In nieuwsbrieven en bij cursussen wordt extra aandacht gegeven aan de verplichting om een omgevingsvergunning aan te vragen.

Organisatiekosten

Als stichting hebben wij het streven om 85% van de fondsruijnte te besteden aan aanleg, herstel en beheer van landschapselementen en 15% aan organisatiekosten. De laatste jaren merken we dat dit lastig te realiseren is. Hiervoor zijn meerdere oorzaken:

- Alle landschapselementen willen we elke 4 jaar zien. Dit is meer dan is afgesproken in de overeenkomsten met gemeenten. Hierin zijn wij verplicht om alle elementen onder contract elke 8 jaar te controleren. Om de kwaliteit te waarborgen streven wij echter naar elke 4 jaar;
- Prijsstijgingen van organisatiekosten en informatiesystemen;
- Overgang van organisatie die contracten afsluit naar een organisatie die contracten beheerd met de werkzaamheden die hier bij horen, mutaties, advisering, communicatie met en van deelnemers. Bij de start van SGBDO werd niet verwacht dat er veel wisselingen zouden zijn;
- Hogere inzet op het creëren van betrokkenheid en kennisontwikkeling van deelnemers door persoonlijk advies, nieuwsbrieven, de kennisbank en praktijktrainingen;
- Externe ontwikkelingen waar we gevraagd en ongevraagd bij betrokken zijn.

8. Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023 (na voorstel resultaatverdeling)

		31 december 2023 EUR	31 december 2022 EUR
ACTIVA			
<i>Financiële vaste activa</i>	A	23.542.500	24.980.000
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	B	930.240	841.874
<i>Liquide middelen</i>	C	<u>5.994.617</u>	<u>5.635.819</u>
Totaal		<u><u>30.467.357</u></u>	<u><u>31.457.693</u></u>
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
Continuïteitsreserve	D	896.217	929.029
<i>Fondsen</i>			
Landschapsfonds	E	<u>28.977.682</u>	<u>30.038.616</u>
Totaal reserves en fondsen		29.873.899	30.967.645
<i>Schulden</i>			
Langlopende schulden	F	281.472	281.472
Kortlopende schulden	G	<u>311.986</u>	<u>208.576</u>
Totaal Schulden		593.458	490.048
Totaal		<u><u>30.467.357</u></u>	<u><u>31.457.693</u></u>

Staat van baten en lasten 2023

		Werkelijk 2023		Begroot 2023*		Werkelijk 2022	
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten:							
Baten van Particulieren	H		-		-		-
Baten als tegenprestatie levering diensten	I		28.631		19.750		19.975
Baten van overheden	J		<u>133.000</u>		<u>-</u>		<u>4.275</u>
Som van de baten			161.631		19.750		24.250
Lasten:							
Besteed aan doelstellingen	K						
Aanleg, beheer en herstel		<u>1.689.169</u>		<u>1.788.184</u>		<u>1.649.602</u>	
Totaal besteed aan doelstelling			1.689.169		1.788.184		1.649.602
Beheer en administratie	L						
- Kosten beheer en administratie			<u>418.671</u>		<u>440.172</u>		<u>510.644</u>
Som van de lasten			2.107.840		2.228.356		2.160.246
Financiële baten	M		<u>852.462</u>		<u>752.723</u>		<u>806.575</u>
Saldo van baten en lasten			-1.093.747		-1.455.883		-1.329.421
Resultaatbestemming:							
Toevoeging/onttrekking aan:							
- continuïteitsreserve			-32.813		-43.676		-39.883
- bestemmingsfondsen			<u>-1.060.934</u>		<u>-1.412.206</u>		<u>-1.289.539</u>
			<u>-1.093.747</u>		<u>-1.455.883</u>		<u>-1.329.421</u>

* Het bestuur heeft in haar vergadering de lasten besteed aan de doelstelling afgeleid aan de liquiditeitsprognoses. Voor beheer en administratie heeft het bestuur in overleg met Landschap Overijssel een begroting vastgesteld. Financiële baten zijn begroot op basis van voorgaande jaren.

Kasstroomoverzicht (indirecte methode)

Over het boekjaar eindigend op 31 december

	2023	2022
Totaal van Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	-1.093.747	-1.329.421
Verandering in werkkapitaal:		
– Mutatie vorderingen	-88.366	43.213
– Toename (afname) overige schulden	103.411	57.995
	15.045	101.208
Totaal van Kasstroom uit operationele activiteiten	-1.078.702	-1.228.213
Totaal van Kasstroom uit financierings-activiteiten		
Vrijval financiële vaste activa	1.437.500	1.722.499
Totaal van toename (afname) van geldmiddelen	358.798	494.286

	2023	2022
Geldmiddelen begin van de periode	5.635.819	5.141.533
Toename (afname) van geldmiddelen	358.798	494.286
Geldmiddelen einde van de periode	5.994.617	5.635.819

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2023

Algemeen

Doelstelling

SGBDO, gevestigd in de gemeente Dalfsen, is in samenwerking met de provincie Overijssel opgericht door Landschap Overijssel en Natuurlijk Platteland Oost (de koepelorganisatie van Agrarische Natuurverenigingen), gevestigd in de gemeente Deventer. De jaarrekening bevat de financiële informatie van de individuele Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel. De stichting heeft ten doel het (doen) realiseren van een duurzaam, structureel en hoogwaardig beheer van het landschap, de natuur en het water in de provincie Overijssel, zulks binnen het beleidskader dat ook wel bekend staat als “Groene en Blauwe Diensten” en/of vergelijkbare kaders en/of met initiatieven met vergelijkbare doelstellingen.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Deze jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2023, deze is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta in de organisatie.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Verplichtingen die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans opgenomen maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van de resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De belangrijkste en enige schatting betreft toekomstige organisatiekosten, deze schatting is gebaseerd op historische organisatiekosten.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De stichting maakt geen gebruik van dergelijke derivaten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vordering.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vast activa.

Reserves en fondsen

Indien een deel van de reserves is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven, dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan en deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Indien de beperking door het bestuur is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsreserve.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten uit acties van derden

Baten uit acties van derden worden verantwoord in het jaar waarin de bate uit de actie van derden is ontvangen, dan wel door die derde is toegezegd.

Baten van overheden

Exploitatiesubsidies komen ten gunste van de staat van baten en lasten van het jaar waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Lasten

Alle kosten worden direct toegerekend aan de doelstelling. Op basis van feitelijke bestedingen worden de kosten gealloceerd aan de verschillende landschapsfondsen. Organisatiekosten en kosten voor overhead worden toegerekend aan 'beheer en administratie'. Er vindt geen toerekening van indirecte kosten plaats aan de doelstelling.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van indirecte methode.

Toelichting op de balans

A. Financiële vaste Activa (deposito's)

	2023	2022
	EUR	EUR
Noord Oost Twente	9.710.000	9.710.000
Hof van Twente	1.136.960	1.343.034
Hardenberg	2.383.631	2.848.134
Steenwijkerland	2.359.557	2.359.557
Staphorst	2.305.443	2.305.443
Twenterand	123.750	151.250
Dalfsen	1.200.000	1.400.000
Netwerkstad	2.063.040	2.436.966
Haaksbergen	247.500	302.500
Rijssen-Holten	570.000	670.000
Hellendoorn	206.250	206.250
Ommen	53.869	64.366
Wierden	1.182.500	1.182.500
	23.542.500	24.980.000

De financiële vaste activa bestaan uit deposito's die via Rabo Doelsparen overeenkomsten voor meerdere jaren zijn vastgezet bij lokale Rabobanken. Deze deposito's zijn niet vrij opneembaar. Over de inlegperiode zijn vaste afspraken gemaakt over het uit te keren rentebedrag.

B. Vorderingen en overlopende activa

	2023	2022
	EUR	EUR
Debiteuren	83.000	28.195
Te vorderen rente	847.240	813.679
	930.240	841.874

Debiteuren

Per 31-12-2023 zijn er nog vorderingen op Gemeente Almelo en gemeente Wierden. Dit zijn facturen voor bijstortingen in het landschapsfonds Netwerkstad en het landschapsfonds Wierden. Deze vorderingen zijn in 2024 ingelost

Te vorderen rente

De nog te vorderen rente over 2023 is geheel in 2024 ontvangen. De rentebaten over 2023 zijn gestegen ten opzichte van 2022 als gevolg van betere rentetarieven over het op de rekeningcourant- en spaarrekeningen aanwezige banksaldo.

C. Overige Liquide middelen

	2023 EUR	2022 EUR
Liquide middelen	5.994.617	5.635.819
	<u>5.994.617</u>	<u>5.635.819</u>

De overige liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

D. Reserves

	2023 EUR	2022 EUR
Continuïteitsreserve	<u>896.217</u>	<u>929.029</u>

De continuïteitsreserve is 3% van de totale reserves en fondsen en is een buffer om eventuele onverwachte ontwikkelingen in de toekomst te kunnen opvangen.

	Stand per 1 januari 2023 EUR	Bestedingen via resultaat bestemming EUR	Stand per 31 december 2023 EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	60.198	3.499	56.699
Landschapsfonds Hardenberg	109.934	3.773	106.161
Landschapsfonds Noord Oost Twente	379.312	8.559	370.753
Landschapsfonds Steenwijkerland	65.508	3.380	62.128
Landschapsfonds Staphorst	72.931	3.149	69.782
Landschapsfonds Twenterand	10.798	881	9.917
Landschapsfonds Dalfsen	53.734	2.727	51.007
Landschapsfonds Netwerkstad	86.747	2.339	84.408
Landschapsfonds Haaksbergen	21.856	912	20.944
Landschapsfonds Rijssen-Holten	23.699	1.744	21.955
Landschapsfonds Hellendoorn	6.275	283	5.992
Landschapsfonds Ommen	2.480	143	2.337
Landschapsfonds Wierden	35.556	1.422	34.134
Totaal	<u>929.029</u>	<u>32.813</u>	<u>896.217</u>

E. Fondsen

Landschapsfonds uitvoering

	Stand per 1 januari 2023	Bestedingen via resultaat bestemming	Stand per 31 december 2023
	EUR	EUR	EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	1.946.415	113.146	1.833.269
Landschapsfonds Hardenberg	3.554.539	122.013	3.432.526
Landschapsfonds Noord Oost Twente	12.264.432	276.761	11.987.671
Landschapsfonds Steenwijkerland	2.118.080	109.262	2.008.818
Landschapsfonds Staphorst	2.358.087	101.787	2.256.300
Landschapsfonds Twenterand	349.142	28.493	320.649
Landschapsfonds Dalfsen	1.737.397	88.173	1.649.224
Landschapsfonds Netwerkstad	2.804.829	75.635	2.729.194
Landschapsfonds Haaksbergen	706.688	29.502	677.186
Landschapsfonds Rijssen-Holten	766.279	56.410	709.869
Landschapsfonds Hellendoorn	202.890	9.156	193.734
Landschapsfonds Ommen	80.183	4.623	75.560
Landschapsfonds Wierden	1.149.655	45.973	1.103.682
Totaal	30.038.616	1.060.934	28.977.682

Deze fondsen dienen voor het uitvoeren en beheer van de Groene en Blauwe Diensten-regeling; Vanuit de fondsen worden langjarige contracten gesloten met grondeigenaren van landschapselementen. De looptijd van deze fondsen bedraagt maximaal 30 jaar. Wanneer de middelen na einde looptijd niet volledig zijn besteed zal in het kader van de samenwerkingsovereenkomst nadere afspraken worden gemaakt over het saldo met de betreffende gemeente.

F. Langlopende schulden

	31 dec. 2023 EUR	31 dec. 2022 EUR
Gemeente Staphorst	281.472	281.472
Totaal Langlopende schulden	281.472	281.472

In 2020 is er door de Gemeente Staphorst een extra storting in het fonds gedaan voor herstel, nieuwe aanleg en duurzaam beheer van landschapselementen binnen de Gemeente Staphorst betreft het gebied van de pilot van langjarig landschapsbeheer Staphorst.

Mocht er in de jaren 2020-2026 minder contracten worden afgesloten dan beoogd in het bidbook Langjarig landschapsbeheer Staphorst, dan vordert de Gemeente Staphorst het resterende bedrag weer terug vanuit de posten aanleg en herstel en onderhoud en beheer.

De samenwerkingsovereenkomst Groene Diensten Elzensingellandschap tussen de Stichting Groene Blauwe Diensten en de Gemeente Staphorst, die in 2010 is aangegaan, is van toepassing op dit project.

G. Kortlopende schulden

	31 dec. 2023	31 dec. 2022
	EUR	EUR
Crediteuren	185.649	107.554
Nog te betalen beheervergoeding	112.978	83.706
Nog te betalen bankkosten	370	177
Nog te betalen rente	-	8.545
Accountantskosten	8.869	8.246
Nog te betalen overige onkosten	-	348
Vooruitontvangen bedragen	4.120	-
Totaal Kortlopende schulden	311.986	208.576

Crediteuren

De post Crediteuren betreft voor het merendeel door Landschap Overijssel aan SGBDO doorbelaste uren. De vergoedingen zijn begin 2024 voldaan.

Nog te betalen beheervergoeding

Onder de post nog te betalen beheervergoeding worden diverse beheervergoedingen verantwoord die betrekking hebben op het jaar 2023 en voorgaande jaren. De vergoedingen zullen gedurende 2024 worden uitbetaald aan de contractanten.

Nog te betalen bankkosten

Betreft in 2024 in rekening gebrachte kosten die betrekking hebben op 2023.

Nog te betalen rente

Betreft in 2024 in rekening gebrachte kosten die betrekking hebben op 2023.

Accountantskosten

Betreft een kortlopende schuld voor de controle vanuit de accountant voor de beoordeling van de jaarrekening 2023.

Nog te betalen overige onkosten

Betreft in 2024 in rekening gebrachte kosten RvT die betrekking hebben op 2023.

Vooruit ontvangen bedragen

Betreft de door Rijkswaterstaat via Landschap Overijssel vooruitbetaalde beheervergoedingen voor de N35.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

H. Meerjarige financiële verplichtingen

Voor groene en blauwe diensten zijn contracten afgesloten voor een periode van maximaal 30 jaar. Grondeigenaren die een landschapselement op hun grondgebied willen aanleggen, beheren of onderhouden, dragen bij aan behoud van het unieke Overijsselse landschap en krijgen hiervoor van SGBDO een overeengekomen beloning. De aangegane verplichtingen tot en met 31 december betreffen per landschapsfonds:

	2023 EUR	2022 EUR
Landschapsfonds Hof van Twente	1.735.951	1.862.893
Landschapsfonds Hardenberg	2.821.669	3.000.331
Landschapsfonds Noord Oost Twente	12.473.851	12.887.171
Landschapsfonds Steenwijkerland	1.688.911	1.810.345
Landschapsfonds Staphorst	1.728.798	1.803.422
Landschapsfonds Twenterand	291.733	342.572
Landschapsfonds Dalfsen	1.547.099	1.660.965
Landschapsfonds Netwerkstad	2.469.147	2.623.450
Landschapsfonds Haaksbergen	628.345	655.519
Landschapsfonds Rijssen-Holten	722.845	762.322
Landschapsfonds Hellendoorn	210.504	190.779
Landschapsfonds Ommen	83.870	74.693
Landschapsfonds Wierden	994.286	1.053.725
Totaal	27.397.009	28.728.186

SGBDO heeft een gegarandeerde rente op haar fondsvermogen. Op basis van deze gegarandeerde rente en een adequate financiële planning wordt een deel van de verplichtingen gedekt door de gegarandeerde rente.

Vanwege diverse uitputtingsmethodes per landschapsfonds is het niet mogelijk om een onderverdeling per categorie (< 1 jaar, 1 – 5 jaar en > 5 jaar) aan te brengen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

I. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

	Werkelijk 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Werkelijk 2022 EUR
Kostbaar Salland	14.926	9.750	12.925
Stichting Part. Landschapsdiensten IJsseldelta+	3.665	4.000	1.200
Landschapsfonds Enschede	5.920	6.000	5.850
Landschap Overijssel	4.120		
	<u>28.631</u>	<u>19.750</u>	<u>19.975</u>

Bij Kostbaar Salland zijn extra werkzaamheden doorbelast. Bij Landschap Overijssel zijn de beheervergoedingen voor de N35 doorberekend.

J. Baten van overheden

	Werkelijk 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Werkelijk 2022 EUR
Baten van provincies	-	-	4.275
Baten van gemeenten	133.000	-	-
	<u>133.000</u>	<u>-</u>	<u>4.275</u>

Bijdragen gemeenten

De gemeenten Almelo, Hardenberg en Wierden hebben in 2023 extra bijdragen gedaan t.b.v. hun eigen landschapsfonds.

K. Besteed aan doelstellingen

	Werkelijk 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Werkelijk 2022 EUR
Aanleg, beheer en herstel:			
Kosten particulier beheer	1.689.169	1.788.184	1.649.602
Totale directe kosten	<u>1.689.169</u>	<u>1.788.184</u>	<u>1.649.602</u>

Toelichting

In 2023 zijn minder aanleg en herstellervergoedingen uitbetaald dan begroot. Daarnaast zijn er meer contracten ontbonden

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstellingen in relatie met de totale lasten procentueel weergegeven:

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Totaal besteed aan doelstelling	1.689.169	1.788.184	1.649.602
Totaal lasten	2.107.840	2.228.356	2.160.246
Totaal lasten exclusief lasten die geen onderdeel zijn van 15% berekening	2.053.525	2.208.606	2.029.820
Bestedingspercentage lasten	80,1%	80,2%	76,4%
Bestedingspercentage lasten exclusief lasten die geen onderdeel zijn van 15%	82,3%	81,0%	81,3%

Over de gehele looptijd mag het gemiddelde bestedingspercentage niet minder zijn dan 85%.

Kostenpercentage fondsenwerving

SGBDO maakt geen kosten voor fondsenwerving. De verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie tot de totale baten is dan ook nihil.

L. Beheer en administratie

Administratie en beheer Landschap Overijssel

De organisatiekosten worden gemaakt ten behoeve van het afsluiten van nieuwe contracten en het houden van toezicht of de landschapselementen conform contracten worden beheerd en onderhouden.

	Werkelijk 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Werkelijk 2022 EUR
Administratie en beheer Landschap Overijssel	334.954	360.922	449.337
Kosten overige fondsen	24.536	19.750	11.043
Accountantskosten	8.869	8.500	8.246
Verzekeringen	957	1.000	981
Contractbeheersysteem	36.605	35.000	34.600
Kosten bestuur/RvT	8.557	8.000	5.156
Overig	4.193	7.000	1.281
	418.671	440.172	510.644

Kostenpercentage beheer en administratie

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Totaal kosten beheer en administratie	418.671	440.172	510.644
Waarvan onderdeel van de 15% afspraak	364.357	420.422	380.218
Totaal lasten	2.107.840	2.228.356	2.160.246
Totaal lasten exclusief lasten die geen onderdeel zijn van 15% berekening	2.053.525	2.208.606	2.029.820
Percentage kosten beheer en administratie	19,9%	19,8%	23,6%
Percentage kosten beheer en administratie binnen 15% afspraak	17,7%	19,0%	18,7%

M. Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2023 EUR	Begroting 2023 EUR	Werkelijk 2022 EUR
Rentebaten	852.462	752.723	820.942
Rentelasten en bankkosten	-	-	-14.367
	852.462	752.723	806.575

Rentebaten

Bij de bankinstelling zijn de middelen in diverse spaardeposito's vastgelegd. Voor 2023 zijn de rentebaten te laag begroot. Daarnaast waren de rentevoorwaarden voor de r/c rekeningen minder gunstig geworden.

N. Toelichting lasten verdeling

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming in EUR 1.000.

Bestemming		Besteed aan Doelstellingen	Totaal werkelijk 2023	Begroet 2023	Totaal werkelijk 2022
Lasten		Aanleg, beheer en herstel			
		EUR	EUR	EUR	EUR
Verstekte (project)subsidies en bijdragen					
Afdrachten aan verbonden organisaties					
Aankopen en verwervingen					
Uitbesteed werk		1.689	1.689	1.788	1.650
Communicatiekosten					
Personeelskosten					
Huisvestingskosten					
Kantoor- en algemene kosten			419	440	511
Afschrijving					
Totaal		1.689	2.108	2.228	2.161

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2023 waren er, evenals in 2022, geen werknemers in dienst van de stichting.

Transacties met verbonden partijen

Er hebben geen transacties met verbonden partijen plaatsgevonden.

Bezoldiging bestuurders

Bestuurs- en Raad van Toezichtleden kunnen een bescheiden vacatievergoeding en een gangbare reis- en onkostenvergoeding declareren voor het werk dat zij uitvoeren voor de stichting. In 2023 is daar (gedeeltelijk) gebruik van gemaakt en een totaalbedrag van €8.577 uitgekeerd.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het bestuur van de stichting heeft voorgesteld het resultaat over 2023 als volgt te bestemmen:

Toevoegingen/onttrekkingen aan:

Continuïteitsreserve	-32.813
----------------------	---------

Landschapsfondsen	-1.060.934
-------------------	------------

Resultaat	<u>€ -1.093.747</u>
-----------	---------------------

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

9. Ondertekening bestuur

Dalfsen, 1 juli 2024

M. Knol
Voorzitter SGBDO

J.D. Alsema
Bestuurslid SGBDO

Overige gegevens

Statutaire bepaling inzake resultaatbestemming

Ingevolge artikel 15 van de statuten van de stichting staat het resultaat ter beschikking aan het bestuur, die deze geheel of gedeeltelijk kan bestemmen voor de reserves en fondsen.

Nevenvestigingen

De stichting beschikt niet over nevenvestigingen.

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Eshuis REGISTERACCOUNTANTS

Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel
Poppenallee 39
7722 KW Dalfsen

Twentepoort Oost 14a

7609 RG Almelo

Postbus 206

7600 AE Almelo

Tel. 088-500 95 00

E-mail info@eshuis.com

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel

Onze conclusie

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel te Dalfsen beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in dit rapport opgenomen jaarrekening geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023.
2. De staat van baten en lasten over 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400 'Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om

het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- Het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de jaarrekening te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van werkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie;
- Het verkrijgen van inzicht in de administratieve systemen en administratie van de entiteit en het overwegen of deze gegevens opleveren die adequaat zijn voor het doel van het uitvoeren van cijferanalyses;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit;
- Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de jaarrekening;
- Het verkrijgen van assurance-informatie dat de jaarrekening overeenstemt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit;
- Het evalueren van de verkregen assurance-informatie;
- Het overwegen van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren of de door het bestuur gemaakte schattingen redelijk lijken;
- Het overwegen van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het overwegen of de jaarrekening, inclusief de gerelateerde toelichtingen, een getrouw beeld lijkt te geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Almelo, 1 juli 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.

w.g. R.B.J. Balk MSc RA

Bijlage 1: Liquiditeitsprognoses per fonds

Zie bijlage 1.7. Liquiditeitsprognoses